

LISTY

skřítko Lískáčka pro rodiny s dětmi

List 14/2015 - DUBEN

LÍSKA

Lískáčkov
dubnové
téma:

Místní potraviny

Co nás čeká:

- **Návštěva farmy nebo drobného chovatele** (pro děti od 3 let, ve spolupráci s rodiči, aktivita venku, délka dle potřeby)
- **Jak se dělá máslo** (pro děti od 3 let, ve spolupráci s rodiči, aktivita uvnitř, cca 20 minut)
- **Výroba trixesa** (pro děti od 3 let, ve spolupráci s rodiči, aktivita uvnitř, cca 45 minut)

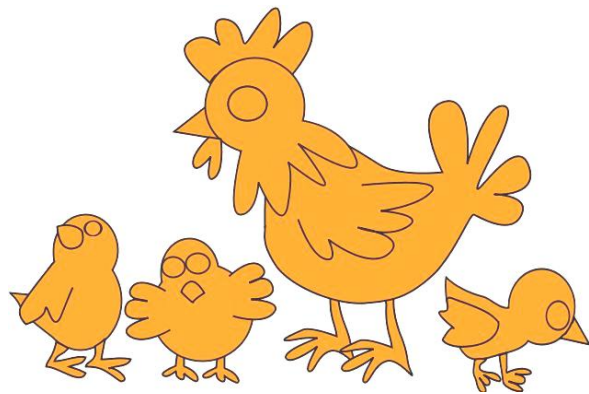
Příběh
s Lískáčkem:

Výprava na farmu

Je pozdě odpoledne a venku panuje pravé aprílové počasí. Honí se mraky, fouká vítr, je zima a hned je zase slunečno, teplo a krásně. Není to zrovna počasí na honičku po zahradě a tak Lískáček, Tomáš i Jitka sedí u babičky v kuchyni a dívají se z okna.

„To je ale počasí,“ řekl Tomáš. „To ano, a zrovna v neděli! Akorát tak sedět v teple doma a jíst buchty a popíjet kakao. Buchty...ty bych si dala,“ dodala Jitka. „No to já taky,“ zasníl se Tomáš. „Babi? Neupekla bys nám buchty? Pomohli bychom ti, stejně se nám moc nechce ven,“ volaly děti za babičkou. „Ale upekla děti. Ale nemám vajíčka ani mléko, které na to potřebuji.“ „Tak my zajdeme do obchodu a koupíme to.“ „No ale to byste museli na farmu na dolním konci. Dnes je přece u nás ve vsi v obchodech zavřeno, je neděle.“

„Tak tam zajdeme,“ rozhodl Lískáček, který dosud jen seděl a sledoval, jak se to všechno vyvine. „Honem oblékat, zrovna venku vysvitlo sluníčko a tak se nám dobře půjde.“

A tak se děti s Lískáčkem oblékly, babička jim dala košík na vajíčka a konvičku na mléko a přidala lístek se vzkazem pro pana farmáře. Dobře ho znala a věděla, že děti neodmítne ani v neděli. Stejně je od rána na nohou a stará se o svá zvířata. Ta musí dostat krmení každý den. Ať je svátek nebo pátek.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

nadace
partnerství
| LIDÉ A PŘÍRODA

Cesta na farmu netrvala dlouho a děti s Lískáčkem brzy stály před vraty a zvonily na zvonek. Za chvíli se ozvalo šramocení klíče a v otevřených vratech se objevil vousatý pán s velkou konvicí v ruce. „Copak to tu máme za hosty?“ podivil se. „Dobré odpoledne. Vyhrkly trochu nervózně děti. My jsme si k vám přišli koupit mléko a vajíčka na buchty. Posílá nás babička,“ a Jitka podávala panu farmáři lístek se vzkazem. Ten si ho rychle přečetl a usmál se. „Tak to jdete právě včas. Jdu dojit naši Lízinku. To je kráva,“ dodal, když na něj děti nechápavě hleděly. „Tak pojdte, můžete se dívat, kde se vlastně bere mléko.“

A tak se děti s Lískáčkem ocitly ve stáji, kde spokojeně mlaskala velká kráva. Pan farmář si podal stoličku a posadil se k vemeni. Lízinka si ho ani nevšimla a spokojeně se dál zajímala o seno v korytě. „Dojím jí dvakrát denně.“ Řekl pan farmář a začal pečlivě vemeno omývat vodou. „Lízinka je ve formě, nadojím za den celý kýbl mléka.“ Děti stály s otevřenou pusou a pozorně se dívaly, co se bude dít. Když pan farmář vemeno umyl, podal si kýbl a začal zručně tahat za struky vemene. Z nich začalo vystříkovat mléko. „Aha, tak takto se získává mléko,“ pomyslely si děti, ale nic neříkaly, aby si farmář nemyslel, že to nevěděly. Za chvíli bylo půl kýble plného mléka a pan farmář dětem trochu odlil do konvičky. „Nahoře se udělá za chvíli smetana, tu si pak seberte a babička vám z ní udělá doma šlehačku. Máte rádi šlehačku, že jo?“ zeptal se pan farmář. „No jasně,“ zazářily dětem oči a byly trochu překvapené, že šlehačka je také od krávy.

„No a ještě jste chtěly vajíčka, že?“ „Ano, ano, ještě pár vajíček,“ a děti nebyly schopné kloudného slova ze všeho toho neobvyklého dne ve stáji. „Tak pojdte, ještě jsem dnes vajíčka nesbíral, tak mi můžete pomoci.“ Ve výběhu za stájí běhalo několik slepic a kvokalo. U zdi byl z prken postavený kurník. Všichni společně do něj vešli. Bylo tam několik přihrádek se senem a v jedné z nich seděla i slepice. „Jé tady je vajíčko,“ zajásal Tomáš, když si všiml čehosi světlého v seně v přihrádce. „A tady také, zvolala Jitka.“ „No tak si je nasbírejte do košíku,“ řekl jim pan farmář a sbíral další vajíčka. „Snáší je tu moje slepice každý den a vy z nich teď budete mít buchty.“ Rázem bylo v košíku dost vajec na buchty a na snídani. Pan farmář pak ještě hodil slepicím trochu zrní a kurník za sebou zavřel.

„Tak už máte všechno?“ zeptal se pan farmář dětí, když se zvědavě rozhlížely po okolí a neměly se k odchodu. „Ano, a moc děkujeme. Je to tady u vás moc zajímavé.“ „Však můžete ještě někdy přijít. Mám tady ještě ovce a jedno prasátko. Peníze za mléko a vajíčka mi babička dá, až si přijde pro máslo. Psala mi to ve vzkazu, co jste přinesly. Pozdravujte ji a dobrou chuť!“

Děti pak vše v pořádku donesly domů babičce a vyprávěly jí, co všechno na farmě viděly a zažily. S babičkou se také hned domlouvaly, že pro máslo půjdou s ní, a že se pak podívají na ty ovečky a prasátko.

Lískáčkovo
bádání:

Návštěva na farmě

Věk: od 3 let ve spolupráci s rodiči

Místo: venku

Pomůcky: žádné

Motivace: Tomáš s Jitkou už ví, kde se bere mléko nebo vajíčka a kam si pro ně mohou kdykoliv přijít i když obchody mají zavřeno. A co vy? Znáte v okolí někoho, od koho byste mohli nějaké jídlo koupit. Máte u vás nějakou farmu, statek nebo známého, který chová slepice, králíky, krávy, ovce, včely nebo má ovocný sad? Pojďme se k nim podívat a koupit si nějakou dobrotu přímo u zdroje. A třeba se i podíváme na nějaká ta zvířátka.

Postup:

Domluvíme si na místní farmě nebo u známého návštěvu v jeho chovu. Předem si s dětmi na obrázku ukážeme zvířata, která uvidíme a řekneme si, jak se jmenují, čím se krmí a co od nich získáváme. Pak navštívíme farmu nebo známého a necháme si zvířata ukázat a představit. Pokud bude možnost, koupíme si

nějaké produkty, které od předvedených zvířat získáváme. Doma z nich pak uvařte nějakou oblíbenou dobrotu (perníčky, buchty, pudink, ...).

Tip: Pokud nemáte žádného známého, který by byl ochoten vám věnovat chvíli času, můžete se podívat na webové stránky „Adresář farmářů“ (<http://www.adresarfarmaru.cz>), najít si farmu ve vašem okolí a vydat se tam třeba na celodenní výlet.

Lískáčkovo
bádání:

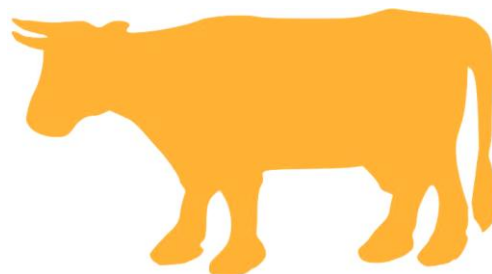
Jak se dělá máslo

Věk: od 3 let ve spolupráci s rodiči

Místo: uvnitř

Pomůcky: smetana o obsahu tuku nejlépe přes 38%, uzavíratelná sklenice (zavařovačka na závit), miska, nůž, chleba, talířek

Motivace: Jak se získává mléko, a že je od krávy, to už víme. Ale víte, jak se dělá máslo, které si mažeme na chleba, a prodává se v kostkách v obchodě? Není nic jednoduššího než si to ukázat. Stačí k tomu trocha smetany, která se na mléku přímo od krávy udělá. Toho mléka bychom ale museli mít hodně a tak si smetanu raději koupíme v obchodě a tu co se nám udělá na mléku od farmáře, smlsáme sami.

Postup: Smetanu s vysokým obsahem tuku vlijeme do sklenice a necháme sklenici děti třást. Třesení musí být poměrně intenzivní, a proto se s dětmi střídáme. Po asi pěti až deseti minutách se ze smetany oddělí hruška másla, která bude ve sklenici plavat ve velmi řídkém mléce. Sklenici pak otevřeme a máslo vyndáme na misku. Máslo si dobře prohlédneme a zkusíme si ho s dětmi namazat na chleba a ochutnat.

Tip: Smetanu můžete před střešením osolit. Získáte tak výborné slané máslo. Smetana s nižším obsahem tuku vytvoří menší množství řidšího másla. Zbylou hručku po ochutnávání můžeme dát v uzavíratelné dóze do lednice. Krásně nám ztuhne.

Lískáčkovo
tvoření:

Farmářovo trixeso

Věk: od 3 let ve spolupráci s rodiči

Místo: uvnitř

Pomůcky: Vytisknutý tvrdší papír formátu A4 s mřížkou v příloze, pastelky, knížka s obrázky zvířat, nůžky.

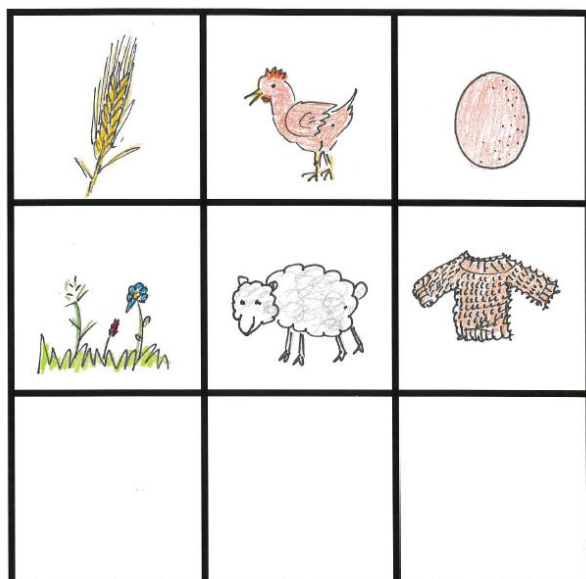
Motivace: Znáte zvířata, která nám dávají některé naše jídlo? Víte, jak vypadá kráva, ovce, slepice, králík, včela nebo prase? A víte, čím se živí a co od nich získáváme? Vytvořte si trixeso, které vám pomůže se to

naučit, nebo si to lépe zapamatovat. Pak už určitě budeme vždy vědět, jak vypadá kráva, že má ráda čerstvou trávu a že mléko na snídani je právě od ní.

Postup: Vytiskneme si mřížku trixesa v příloze tolikrát, kolik budeme chtít mít kartiček. S dětmi si pak postupně řekneme, které zvíře nám, co poskytuje a čím se živí. V připravené knížce si najdeme obrázek daného zvířete a namalujeme ho do prostředního okénka v řadě. Do prvního okénka pak necháme děti namalovat, čím se zvíře živí a do posledního co nám poskytuje. V každé řadě bude jedno zvíře. Po nakreslení a vybarvení všech okének mřížku rozstříháme a trixeso si zahrajeme.

Kartičky obrátíme obrázkem dolů a hledáme trojce, které k sobě patří (potrava, zvíře, produkt) podobně jako ve hře pexeso. Pro zjednodušení můžeme kartičky nechat otočené lícem nahoru a jen je rozřídít do skupinek podle jednotlivých zvířátek.

Ukázka:

Pochlub
se Lískáčkovi:

Jak to dopadlo?

Stalo se vám něco zajímavého? Chcete se ještě na něco zeptat? Pište Lískáčkovi na adresu Liskacek@post.cz. Už se moc těší. A také nám můžete napsat, jaké téma byste v našich listech uvítali.

Lískáčkovo
opakování:

Zkuste si odpovědět

Víte, z čeho a jak se dělá máslo?	Co dělá farmář?
Kde se berou vajíčka?	Víte čím se živí kráva a co všechno od ní máme?
Kde je možné vašem okolí získat potraviny přímo od farmáře?	Jaká znáte zvířata, která se chovají na farmách?

Příloha - šablona pro trixes
